

Sygn. akt VII U 1727/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożenna Zalewska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2013 r. w Gdańsku

sprawy Z. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 29 maja 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy Z. D. prawo do emerytury z dniem ukończenia 60- tego roku życia i stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

(na oryginale właściwy podpis)

VII U 1727/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2013r. (...) Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu Z. D. prawa do emerytury w oparciu o ustalenie, iż na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Od decyzji organu rentowego odwołał się wnioskodawca zarzucając, iż z wystawionego przez Zakład pracy (...) Spółka z o.o. świadectwa pracy wynika, iż wykonywał pracę w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wyjaśnił także, że nie pracował tylko w okresie służby wojskowej (2 lata) i urlopu bezpłatnego (5 m-cyi 26 dni) oraz choroby (2 m-ce i 17 dni), czego nie wykazano w świadectwie. Jednocześnie wniósł o zmianę decyzji pozwanego.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił łączny okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 29 lat 10 miesięcy o 10 dni . Jednakże nie udowodnił wymaganego 15 - letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Pozwany nie uznał wnioskodawcy okresu od dnia 1 września 1968 r. do 31 grudnia 1998 r. z tytułu zatrudnienia w I. G. Sp z o.o. pomimo przedłożenia świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 30 sierpnia 2002 r. Zdaniem pozwanego w/w świadectwo wskazuje, iż

wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych w okresie od 1 września 1968 r. do 3 grudnia 2001 r. na stanowisku łączonym monter-spawacz podając, iż wnioskodawca wykonywał prace przy spawaniu na wysokości i roboty wodno-kanalizacyjne wskazując na wykaz A dział poz. 1 pkt 6, poz. 5 pkt 1 oraz dział XCIV poz. 12 pkt 1 przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Pozwany zakwestionował przedstawione świadectwo pracy, gdyż jego zdaniem budzi ono zastrzeżenia co do faktów w nim stwierdzonych. Wskazał przy tym, że zakład pracy potwierdził wykonywanie pracy w szczególnych warunkach w okresie zasadniczej służby wojskowej oraz w okresie udzielonego urlopu bezpłatnego. Podniósł ponadto, że z uwagi na fakt, iż wnioskodawca pracował na stanowisku łączonym nie mógł w spornym okresie pracować stale i w pełnym wymiarze pracy w warunkach szczególnych wymienionych w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. D., urodzony 2 czerwca 1953 r., z zawodu monter - spawacz, w dniu 7 maja 2013 r. złożył wniosek o emeryturę.

(bezsporne: akta ZUS - wniosek przyznanie emerytury k. 1-5)

Wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu złożenia wniosku o emeryturę nie pozostawał dalej w stosunku pracy.

Decyzją z 29 maja 2013 r. pozwany odmówił przyznania ubezpieczonemu emerytury z uwagi na fakt nieudowodnienia 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Pozwany ustalił, że staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi łącznie na 29 lat, 10 miesięcy i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

(bezsporne: akta ZUS - karta przebiegu zatrudnienia – k. 19 decyzja ZUS odmawiająca przyznania emerytury z dnia 29.05.2013 r. – 17-18, umowy o prace, angaże, aneksy, zaświadczenia k.- 31-107)

Ubezpieczony w okresie od 1 września 1968 r. do 3 grudnia 2001 r. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. na stanowisku spawacz.- monter, w rzeczywistości wykonywał pracę spawacza.. Będąc pracownikiem przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. wykonywał prace spawalnicze przy budowach m. in. w (...) naftowym, (...) północnym, Rafinerii, C. w K., N. Azotowych, S. . Jego praca polegała na spawaniu elementów rurociągów, przygotowanych uprzednio przez grupę ludzi. Prace spawacza wykonywał w pełnym wymiarze pracy, w dużej mierze była to praca na wysokościach.

(dowód: akta sprawy – pismo procesowe wnioskodawcy z dnia 19 listopada 2013 r. zeznania świadków T. N. k. - 20, akta ZUS – świadectwo pracy w szczególnych warunkach k. 27,)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił go na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, w aktach osobowych wnioskodawcy oraz w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu emerytalnego, której prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadka T. N., które były jasne, spójne, logiczne i w ocenie Sądu zasługiwały na walor wiarygodności, tym bardziej, że korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Odwołanie ubezpieczonego należało uwzględnić.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009, Nr 153 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia, w dziale XIV (prace różne) pod pozycją 12 wymienione są prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała

Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 02 czerwca 2013 r. osiągnął 60 rok życia, na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, oraz. nie pozostawał w stosunku pracy.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres pracy wnioskodawcy w przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w okresie od 1 września 1968 do 3 grudnia 2001 r. z uwagi na fakt, że wystawionego świadectwa prac w szczególnych warunkach wynikało, że ubezpieczony zatrudniony był na stanowisku łączonym monter-spawacz.

W ocenie Sądu, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w okresie od dnia 01 września 1968 r. do 03 grudnia 2001 r. roku znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, tj. m.in. w dokumentacji osobowej, ale przede wszystkim w zeznaniach świadka T. N., który pracował w przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. od 1975 r. do 1995 r. Świadek wskazał że w przytoczonym okresie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace spawacza. Ubezpieczony pracował dziesięć godzin dziennie, czasami wykonywał inne czynności, ale one również wchodziły w zakres obowiązków spawacza. Zdaniem świadka także prace określone w świadectwie pracy pojęciem „prace wodno-kanalizacyjne” w istocie polegały na spawaniu rur w porcie.

Świadek wyjaśnił również, że określenie stanowiska jako „monter spawacz” nie jest adekwatne z pracą rzeczywiście wykonywaną przez ubezpieczonego i wynika jedynie z e specyfiki systemu wynagradzania jaki ówczesnie obowiązywał w przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. (...) wiązała się bowiem z wyższą stawką wynagrodzenia.

Zaznaczyć przy tym trzeba, iż dla określenia czy dana praca wykonywana jest w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze nie ma znaczenia nazwa stanowiska pracy, ale charakter faktycznie wykonywanych czynności, tak też wypowiedział się Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 kwietnia 2004 roku, sygn. akt II UK 337/03 (OSNP 2004/22/392), który to pogląd Sąd w tym składzie w pełni podziela. W związku z powyższym, kwestia nazewnictwa stanowiska przez pracodawcę, które zajmował wnioskodawca, nie ma charakteru przesądzającego. Raz jeszcze należy wskazać, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w pełni potwierdził, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. (począwszy od dnia 01 września 1968 r. do 3 grudnia 2001 r.) wykonywał prace spawacza.

W ocenie Sądu, ubezpieczony spełnił zatem wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął wymagany wiek 60 lat, na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz na dzień złożenia wniosku o emeryturę nie pozostawał w stosunku pracy, a także spełnił przesłankę co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, albowiem raz jeszcze wskazać należy, iż Sąd uznał, że wnioskodawca w okresie od dnia 01 września 1968 r. do 03 grudnia 2001 r. wykonywał prace spawacza, wobec tego był zatrudniony na stanowisku, o którym mowa w pkt 12 działu XIV wykazu, a stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Uwzględnienie w/w okresu wskazuje, iż staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych jest dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania wnioskodawcy świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku

Zdaniem Sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, bowiem na podstawie przedłożonego świadectwa pracy pozwany nie był w stanie jednoznacznie stwierdzić czy ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w szczególnych warunkach o których moa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. nr 8 poz.43)

Mając powyższe na uwadze, uznając odwołanie wniesione przez ubezpieczonego za zasadne, na mocy cytowanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy Z. D. prawo do emerytury z dniem ukończenia przez ubezpieczonego 60 roku życia.

SSO Bożenna Zalewska